

Факултет ГЕОГРАФСКИ
.....

(Број захтева) 707/2
.....

(Датум) 22. 09. 2014.

Образац 2.
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области
грађевинско-урбанистичких наука
Београд, Студентски трг 1

ЗАХТЕВ

За давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 4. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета", број 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата:

Мр ТАМАРЕ МАРИЧИЋ

(име, име једног родитеља и презиме)

КАНДИДАТ: **Мр ТАМАРА МАРИЧИЋ**

(име, име једног родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под називом „**СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ**“

из научне области: **ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ**

Универзитет је дана 12. 03. 2009. године својим актом под бр. 03 број: 612-19/6/09 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила „**СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ**“

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата **Мр ТАМАРЕ МАРИЧИЋ** образована је на седници одржаној 14. 07. 2014. године, одлуком факултета под бр. 583 од 16. 07. 2014. године, у саставу:

1. Др Дејан Ђорђевић, редовни професор Географског факултета за научну област Просторно планирање
2. Др Дејан Филиповић, редовни професор Географског факултета за научну област Просторно планирање
3. Др Миодраг Вујошевић, научни саветник ИАУС за научну област Просторно планирање

Наставно-научно веће Факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 11. 09. 2014. године.

Прилог:

1. Извештај Комисије са предлогом.
2. Акт Наставно-научног већа Факултета о усвајању Извештаја.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Дејан Филиповић

Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638912; E-mail: officebu@rect.bg.ac.yu

ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ
ГРАЂЕВИНСКО-УРБАНИСТИЧКИХ НАУКА

Београд, 16.03.2009. године
03 Број: 612-19/6/09
ГИП

На основу чл. 123. ст. 4. и чл. 128. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 76/05, 97/08 и 100/07-аутентично тумачење), чл. 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 131/06, 140/08 и 143/08) и чл. 14. - 21. Правилника о већима научних области на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 134/07), а на захтев Географског факултета, број: 1549 од 25.12.2008.године, Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука, на седници одржаној 12.03.2009.године, донело је

О Д Л У К У

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на предлог теме докторске дисертације мр Тамаре Маричић, под насловом: »СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Борислав Стојков

Доставити:

- Факултету
- архиви Универзитета

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број 432

Датум: 27. мај 2014. год.

Београд

На седници Наставно-научног већа Географског факултета у Београду, одржаној 22. маја 2013. године, донета је

ОДЛУКА

Одобрава се мр Тамари Маричић продужетак рока за одбрану докторске дисертације под називом „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“ на годину дана.

Образложење

Мр Тамара Маричић пријавила је тему за израду докторске дисертације под називом „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“. Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука, на седници одржаној 12.03.2009. године, донело је одлуку о давању сагласности на предлог теме докторске дисертације кандидата.

Како је именована користила породилско боловање и била спречена годину дана да одбрани докторску дисертацију, обратила се Наставно-научном већу Факултета за продужетак рока од годину дана за одбрану исте.

На основу изложеног донета је одлука као у изреци.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Дејан Филиповић

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број 707

Датум: 22. септембар 2014. год.

На седници Наставно-научног већа Географског факултета у Београду, одржаној 11. септембра 2014. године, донета је

О Д Л У К А

1. Усваја се Извештај Комисије о прегледу, оцени и одбрани докторске дисертације кандидата мр ТАМАРЕ МАРИЧИЋ под називом „**СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ**“ у складу са Одлуком Већа научних области грађевинско-урбанистичких наука, 03 број: 612-19/6/09 од 16.03.2009. године о сагласности на предлог теме докторске дисертације.

2. Сходно закључку Сената Универзитета у Београду од 27. октобра 2010. године, кандидат мр Тамара Маричић има објављене радове у научним часописима који се налазе на SCI листи и то: **Vujosevic Miodrag, Zekovic Slavka, Maricic Tamara: Post-Socialist Transition in Serbia and Its Unsustainable Path (Article), EUROPEAN PLANNING STUDIES, (2012), vol. 20 br. 10, str. 1707-1727; S. Zekovic, T. Maricic: NEW ECONOMIC DISTRICTS IN BELGRADE AREA (Proceedings Paper), NEW ASPECTS OF URBAN PLANNING AND TRANSPORTATION, (2008), vol. br. , str. 33-38, ISBN: 978-960-6766-87-9, ISSN 1790 2769.**

3. У Комисију за одбрану докторске дисертације кандидата мр Тамаре Маричић именовани су Др Дејан Ђорђевић, редовни професор Географског факултета у Београду за научну област Просторно планирање, др Дејан Филиповић, редовни професор Географског факултета у Београду за научну област Просторно планирање и др Миодраг Вујошевић, научни саветник ИАУС-а за научну област Просторно планирање.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Дејан Филиповић

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ИСКУ
22.07.14
611

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Географски факултет

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Студентски трг 3/III, Београд

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата мр Тамаре Маричић

На седници Наставно-научног већа Географског факултета Универзитета у Београду, одржаној 14. јула 2014. године, именована је Комисија за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидата мр Тамаре Маричић под насловом: „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“, у саставу: др Дејан Ђорђевић, редовни професор Географског факултета Универзитета у Београду, ментор, др Дејан Филиповић, редовни професор Географског факултета Универзитета у Београду, и др Миодраг Вујошевић, научни саветник Института за архитектуру и урбанизам Србије у Београду.

На основу детаљног прегледа текста Дисертације и разговора са Кандидатом, именовани чланови Комисије подносе Наставно-научном већу Географског факултета Универзитета у Београду следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1 Хронологија одобравања и израде дисертације

Тамара Маричић је магистарску тезу под називом „Узајамни утицаји система зелених површина и укупног развоја великих градова“, одбранила 05. јуна 2005. године и стекла академски назив магистар просторног планирања. Докторску дисертацију под насловом „Социјални аспекти у просторном развоју рударских региона – могућност унапређења на примеру Србије“ пријавила је 2008. године на матичном факултету. Наставно-научно веће Географског факултета Универзитета у Београду, на седници одржаној 25.12.2008. године, одобрило је израду докторске дисертације кандидата мр Тамаре Маричић под насловом: „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“. Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука, на седници

одржаној 12.03.2009. године, дало је сагласност на предлог поменуте докторске дисертације. Наставно-научно веће Географског факултета је на седници одржаној 27.05.2014. године одобрило продужетак рока за израду докторске дисертације на годину дана. По предаји укоричене верзије, Наставно научно веће Географског факултета Универзитета у Београду, на седници одржаној 14.07.2014. године донело је одлуку о именовању Комисије за преглед и оцену докторске дисертације у напред именованом и доле потписаном саставу.

1.2 Научна област дисертације

Дисертација кандидата мр Тамаре Маричић под насловом: „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“ припада научној области Просторно планирање. Дисертацијом је као ментор до одласка у пензију руководио Др Борислав Стојков, редовни професор, да би одлуком Већа Географског факултета менторство преузео др Дејан Ђорђевић, редовни професор, који од објављених преко 220 научних радова има преко 50 који се односе на различите аспекте тематике просторног развоја.

1.3 Биографски подаци о кандидату

Тамара Маричић, дипломирани просторни планер, рођена је у Београду 22. априла 1976. године, где је завршила основну школу и гимназију. Редовне студије уписане школске 1995/96. године на Географском факултету Универзитета у Београду, Смер за просторно планирање, завршила је у редовном року са просечном оценом 9.33. Дипломски рад под насловом „Обновљиви извори енергије – просторни распоред и могућности коришћења“ одбранила је са оценом десет. Последипломске студије уписала је школске 2000/01. године на матичном факултету на смеру Истраживање и планирање простора, где је у законском року са успехом положила све планом предвиђене испите са просечном оценом 10. Магистарску тезу под називом „Узајамни утицаји система зелених површина и укупног развоја великих градова“, одбранила је 05. јуна 2005. године и стекла академски назив магистар просторног планирања. Докторску дисертацију под насловом „Социјални аспекти у просторном развоју рударских региона – могућност унапређења на примеру Србије“ пријавила је 2008. године на матичном факултету, а Веће научних области грађевинско урбанистичких наука на седници одржаној 12.03.2009. дало је сагласност на предлог теме.

Завршила је додипломске и пост-дипломске курсеве на Алтернативној академској образовној мрежи (1998-2000), Београдској отвореној школи (1999/2000), Центру за развој модерних вештина АТРИУМ (2001/02), као и краће семинаре у организацији SIDA/RAMBOLL NATURA AB (2005), UN HABITAT (2005), IAIA (2006, 2008), AESOP (PhD workshop, 2010), RIMAS (2010) и др.

Током студирања била је стипендиста Министарства за науку и технологију Републике Србије, Републичке фондације за развој научног и уметничког подмлатка, DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst) и BAYHOST.

Стручно и професионално усавршавање започела је у Урбанистичком заводу Београда јуна 2001. године, на изради Стратегије просторног развоја Града Београда и Генералном урбанистичком плану Београда до 2021. Професионалне активности

наставила је од 2002. у Институту за архитектуру и урбанизам Србије, као стипендиста тадашњег Министарства за науку и технолошки развој Владе РС. Током лета 2003. била је на пракси у Senatsverwaltung für Stadtentwicklung Berlin у Немачкој. Од 2005. године запослена је у матичном Институту у Центру за информатику, публицистику и едукацију. Лиценцу одговорног планера Инжењерске коморе Србије стекла је 2013. године.

Током вишегодишњег научног и стручног усавршавања усмерила је свој рад на области: заштите животне средине, урбани и регионални развој, систем урбаних зелених површина, процену стратешких утицаја на животну средину, развој рударских региона, социјалне аспекте развоја, учешће јавности и друго.

Активно се служи енглеским и немачким језиком.

Члан је Инжењерске коморе Србије, Асоцијације просторних планера Србије, IAIA – International Association for Impact Assessment, InASEA – International Association for Southeast European Anthropology, AESOP YA – The Association of European Schools of Planning Young Academics, SEEIA - South East Europe Impact Assessment Association, RSA – Regional Studies Association, MINEC – Central and Eastern European Network of Mining Cities and Regions, ENSEA - European Network for Strategic Environmental Assessment и APCBEES - Asia-Pacific Chemical, Biological & Environmental Engineering Society.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација мр Тамаре Маричић под насловом: „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“, има 292 стране, урађене у складу са упутством које је дало Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука. На почетку дисертације дате су информације о ментору и члановима комисије. Дисертација садржи 13 почетних страна (резиме и кључне речи на српском и енглеском језику и садржај), 239 страна основног текста, 33 стране литературе, 5 страна са прилозима, као и 1 страну биографије аутора. Основни текст је употпуњен са 15 табеларних приказа, 9 слика и 4 графикана функционално уклопљених у текст. Попис литературе обухвата укупно 361 извор домаће и стране научне и стручне литературе, од чега 33 закона, стратегија, планова и др. прописа. Изјава о ауторству, изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и изјава о коришћењу, дате су на крају рада.

Докторска дисертација је структурисана у 8 каузално условљених, компатибилних и у конзистентну функционалну целину повезаних поглавља, на која се надовезују литература и прилози:

I. Увод (стр. 1 - 12)

- II. Полазне основе (стр. 13 - 30)
- III. Теоријско-методолошки аспекти и контекст сагледавања социјалних утицаја приликом планирања развоја рударских региона (стр. 31 - 89)
- IV. Аспекти утицаја рударских радова на социјални развој у међународном законодавству (стр. 90 - 106)
- V. Утицај рударских активности на социјални развој (стр. 107 - 140)
- VI. Друштвено одговорно рударство: однос рударских компанија према локалној заједници (стр. 141 - 177)
- VII. Социјални аспекти у посторном развоју рударских басена у Србији (стр. 178 - 227)
- VIII. Закључна разматрања (стр. 228-239)

Литература (стр. 240 - 272)

Прилози (стр. 273 - 277).

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

I Увод (стр. 1-12)

Кандидат у уводном делу дисертације приказује проблем и предмет истраживања, дефинише циљ, задатке и хипотезе истраживања, приказује научне методе примењене током истраживања, наводећи научну оправданост тезе, очекиване резултате и могућност њихове практичне примене.

Основни предмет истраживања представљају анализа и процена могућих утицаја на социјални развој приликом процеса просторног развоја на подручју рударских региона, посебно у случају Србије. Анализа, праћење и усмеравање социјалних последица развоја представља значајан аспект просторног планирања, и спроводе се у оквиру већег броја инструмената (SEA, SIA, TIA и др.).

Основни циљ истраживања представља утврђивање социјалних аспеката утицаја приликом просторног развоја рударских региона и одговарајућих мера компензације и ублажавања негативних утицаја. Као основни задатак истраживања кандидат је истакао стварање адекватне теоријско-методолошке основе за што боље разумевање друштвених аспеката развоја у просторном планирању. Значајан задатак је представљала и анализа постојеће законске регулативе у Србији уз поређење са неким међународним искуствима, са крајњим циљем унапређења наше регулативе; указивање на присутне недостатке у овој области у Србији; и анализа социјалних утицаја рударских радова у лигнитским басенима на примеру студије случаја Колубарког лигнитског басена.

Кандидат је поставио следећу основну хипотезу: „Експлоатација и прерада минералних сировина имају значајне, вишедимензионалне негативне утицаје на социјални развој у рударским регионима. Благовремено и правично решавање негативних утицаја рударских активности на социјални развој, као и решавање социјалних конфликата и смиривање тензија представљају основну претпоставку за развој рударства на тим просторима и укупан одрживи регионални развој.“ Из основне хипотезе развијене су секундарне хипотезе о: улози и значају ex-ante процена социјалних утицаја; неопходности развијене методологије са пажљиво одабраним

критеријумима и индикаторима; значајној улози просторног планирања у дефинисању кључних принципа и одговорности приликом имплементације планова који регулишу развој у рударским регионима; доприносу методологије утврђивања социјалних утицаја рударства постизању одрживог развоја; разлозима за досада запостављен однос према социјалним аспектима развоја; и значају процене утицаја рударских активности на социјални развој за побољшање квалитета живота становништва.

Докторска дисертација је израђена у форми научне студије (са основним и примењеним истраживањима), уз примену методе анализе и синтезе, са елементима метода специјализације и генерализације, индукције и дедукције, дефиниције и доказа, уз примену релевантних поступака сазнања из иностраних искустава, конвенција и међународних упутстава за област социјалних утицаја приликом одвијања рударских активности.

Научна оправданост докторске тезе заснована је на настојању да се допринесе развоју теорије и праксе просторног и урбанистичког планирања са становишта социјалног развоја, нарочито у подручјима са развијеном рударском активношћу, као и заштити људских права. Докторска теза је унела нова тумачења и продубила непотпуна истраживања о негативним утицајима развоја рударских активности у Србији. Интересне групе којима ово истраживање може бити од користи обухватају: стручне институције и експерте за израду процена утицаја на животну средину, доносиоцима одлука у јавном сектору, инвеститорима и рударским компанијама, угроженим грађанима и удружењима, научним институцијама и истраживачима као и широј јавности.

II Полазне основе (стр. 13 - 30)

У оквиру полазних основа укратко је анализиран историјски аспект утицаја рударских радова на становништво, специфична ситуација у земљама тзв. Трећег света, значај рударских побуна, улога мултинационалних компанија и међународних финансијских институција, систематизован је утицај рударских активности, описана комплексна улога регионалног планирања и укратко приказан законодавни оквир у овој области. За потребе дефинисања теоријског контекста, детаљније је одређено значење следећих основних појмова: рударски региони, друштвени (социјални) развој, људска права, социјални утицаји и процена/анализа утицаја.

III Теоријско-методолошки аспекти и контекст сагледавања социјалних утицаја приликом планирања развоја рударских региона (стр. 31 - 89)

У трећем, најобимнијем поглављу кандидат је детаљно обрадио проблематику процењивања социјалних утицаја, почевши од анализе њиховог порекла и историјског развоја, након чега су анализирана различита тумачења и дефиниције социјалних утицаја, као и концептуални приступи њиховом проучавању. Изложене су могуће користи и недостаци процењивања социјалних утицаја и инструменти који се најчешће користе у овом процесу. Приказана је дистинкција између социјалних утицаја и процеса друштвене/социјалне промене и изложене најзначајније врсте утицаја на социјални развој. Такође су приказани потенцијални социјални утицаји током развојног циклуса плана, пројекта или програма и најзначајније варијабле које треба пратити.

Други део трећег поглавља посвећен је методолошком приступу процењивања социјалних утицаја, ту су најпре анализирани основне компоненте (елементи) процеса са најважнијим активностима, основне методе и технике које се примењују у свакој

фази (поступку), основни извори података, а највећа пажња је посвећена значају активног укључивања јавности и користима које из тога проистичу.

IV Аспекти утицаја рударских радова на социјални развој у међународном законодавству (стр. 90 - 106)

У четвртном поглављу анализирани су аспекти утицаја рударских радова на социјални развој присутни у међународном законодавству, како обавезујућем („hard law“), тако и факултативном („soft law“), укључујући и транснационално законодавство; а нарочито области принудног исељавања и права староседелаца. Као специфична, критички су обрађена искуства међународних институција, нарочито Светске банке, Европске инвестиционе банке и др., као и интерне смернице и инструменти које оне примењују.

V Утицај рударских активности на социјални развој (стр. 107 - 140)

Пето поглавље детаљно разрађује утицај рударских активности на социјални развој, полазећи од њиховог значаја у историјском контексту, затим анализирајући различите врсте утицаја и детаљно обрађујући најзначајније аспекте, односно: формирање рударских насеља, проблеме расељавања, принудног пресељења и губитка земљишта, угрожавања староседелачког становништва, миграцију радне снаге, утицаје на женско становништво, подршку здравственој заштити и образовању, коришћење принудног и дечијег рада и примену силе.

VI Друштвено одговорно рударство: однос рударских компанија према локалној заједници (стр. 141 - 177)

Шесто поглавље посвећено је питању одговорности рударских компанија за проузроковану „колатералну“ штету нанету локалном становништву. У том смислу су истакнути позитивни примери – новији трендови, инструменти и препоруке (обавезујући и факултативни) које примењују државе и компаније (попут Трипартитне декларације, Смерница за мултинационална предузећа, Глобалног договора и др.), смернице финансијских институција, као и новије иницијативе у рударству (нарочито транспарентност у борби против корупције, праћење имплементације и друштвено одговорно пословање). У другом делу овог поглавља разматрани су специфични утицаји (на заједнице и појединце) који се јављају као последица затварања рудника, и предложени начини и средства за њихово предвиђање и ублажавање.

VII Социјални аспекти у посторном развоју рударских басена у Србији (стр. 178 - 227)

У седмом поглављу су прво приказане финансијске користи рударства за локално становништво у Србији од периода након Другог светског рата до данас, нарочито у општинама са доминантним рударским и пратећим активностима (Бор, Костолац, Лазаревац, Лајковац и Мајданпек). Затим је дата критичка анализа разматрања утицаја рударских радова на становништво у законодавству у Србији уз указивање на најзначајније недостатке.

Најзначајнији део овог поглавља представља анализе студије случаја – Колубарског лигнитског басена. Анализиран је процес просторног планирања у Колубарском региону, започет крајем 1970-их, инструменти и индикатори друштвеног развоја, као и аспекти заштите имовинских права становништва, принудно расељавање и пресељење, укључивање грађана, утицај на јавно здравље и праћење реализације. Истраживање је показало да се најзначајнији утицаји односе на расељавање становништва, чиме се, између осталог, генеришу деаграризација и значајна бесправна изградња; док држава

не поседује одговарајуће инструменте како би успоставила уравнотежен просторни развој.

VIII Закључна разматрања (стр. 228-239)

На основу претходних анализа, у завршном поглављу су изведени основни налази истраживања, који се могу сумирати у следеће: (1) утицаји рударских активности су многоструки и зависе од развојне фазе; (2) однос рударских компанија према локалној заједници представља најзначајнији аспект за формирање врсте и интензитета друштвених утицаја; (3) овај однос у новије време доминантно усмеравају иницијативе међународних финансијских институција и других међународних организација; (4) заштита становништва од негативних утицаја рударских радова заснива се на експанзији људских права, и у Србији пракса не прати у довољној мери реторику; (5) основни недостаци огледају се у недовољном признавању комплексности социјалних утицаја рударства и неразумевању значаја прихватања ових развојних пројеката у локалним заједницама; (6) недовољна/неадекватна примена инструмената за процену социјалних утицаја; (7) улога државе у омогућавању *социјално одрживог* рударства јесте и треба да остане одлучујућа; (8) У Србији је неопходно успоставити детаљан, конзистентан и спроводљив законских оквир за питања социјалних утицаја рударства; (9) потврђена је хипотеза о неопходности благовременог решавања негативних утицаја рударских активности на становништво, као основне претпоставке за развој рударства на тим просторима и укупан одрживи развој региона.

Докторска дисертација је обрађена на прегледан и јасан начин, у складу са нормама научног рада. Поглавља и подпоглавља су логично распоређена, водећи рачуна о важности и сразмери појединих делова који чине конзистентну целину. Текст обухвата 292 стране, формата А4 са проредом подешеним на 1,5 ред, са просечно 32 реда по страни, штампан обликом писма типа антиква (серифни фонт *Times New Roman*) и величином писма од 12 типографских тачака, сходно пропозицијама наведеним у Упутству за формирање репозиторијума докторске дисертације Универзитета у Београду. Све табеле, слике и графикони имају одговарајући наслов, нумерацију и извор. У раду су коректно означени наводи литературе, уз тачно навођење преузетих ставова других аутора. На почетку дисертације дате су информације о ментору и члановима комисије, резиме и кључне речи (на српском и енглеском језику), и садржај. Биографија кандидата, изјава о ауторству, изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и изјава о коришћењу, приложене су на крају рада.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1 Савременост и оригиналност

У складу са предметом и циљем истраживања, на темељу релевантних теоријских и методолошких поставки, као и емпиријских изучавања савременог просторног и урбанистичког планирања, социологије, људских права, одрживог развоја и др. научних дисциплина, мр Тамара Маричић је у докторском раду под називом „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“, утврдила и научно образложила савремене концепте и приступе анализи утицаја рударских и пратећих активности на становништво и друштвени развој, указала на недостатке који постоје у

овој области у Србији и предложила нека оптимална законодавна, институционална и инструментарна решења.

Научни допринос рада огледа се у више теоријских, методолошких и практичних вредности. Рад је оригиналан и имаће значајну примену у унапређењу теорије и праксе просторног планирања у Србији, у смислу унапређења области ех-анте процене социјалних утицаја планираних развојних решења, а посебно у случају рударских региона. Оваква мултидисциплинарна истраживања су до сада била прилично запостављена код нас. Њихов значај и актуелност у складу су са успоном области заштите људских права, активне партиципације јавности, друштвено одговорног пословања, транспарентности и др.

3.2 Осврт на референтну и коришћену литературу

Попис литературе обухвата укупно 361 извор домаће и стране научне и стручне литературе, од чега 33 закона, стратегија, планова и др. прописа. Кандидат је користио све кључне референце валидне за област социјалног и просторног развоја, те оне које се односе на планирање рударских басена, укључујући и импозантан број навода сопствених истраживања. И референтна и коришћена литература је махом новијег датума, те Комисија са задовољством констатује да је Кандидат зналачки и потпуно искористио све релевантне научне резултате који су реално доступни. Посебно треба истаћи важност и обухват оног дела литературе која се односи на планове, стратегије и законодавну материју из области на које се односе истраживања у дисертацији, имајући у виду изразиту апликативност просторног планирања као научне области.

3.3 Опис и адекватност примењених научних метода

Анализом резултата представљених истраживања може се закључити да предметна дисертација представља резултат зрелог и посвећеног истраживачког рада заснованог на признатим методама. Добијене резултате и закључке изведене у оквиру дисертације из тог разлога треба прихватити као потпуно валидне. У светлу наведеног можемо издвојити:

- Аутентичност методологије, која је интегрисањем више метода - односно интегралним приступом пружила релевантне доказе и оправданост обрађивања оваквих специфичних и значајних проблема заснованих на принципима мултидисциплинарног приступа процењивању социјалних утицаја развоја планираних активности, нарочито у области рударства;
- Егзактност добијених резултата, који након обавезне научне критике представљају валидан материјал за будућа истраживања и решавања проблема;

3.4 Применљивост остварених резултата

- Широку апликативност резултата и методологије које могу преузети научници и стручњаци који се уско баве овом проблематиком, доносиоци одлука у јавном сектору, инвеститори и рударске компаније, заинтересована и угрожена јавност (нарочито у Колубарском Костолачком, Ковинском и Борском рударском региону), односно сви који су укључени у процесе одлучивања, планирања, имплементације и мониторинга и стварања адекватне законске регулативе у овој области;

3.5 Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Како је ова тема актуелна и до сада је у недовољној мери обрађивана у домаћим научним истраживањима, може се очекивати значајни научни допринос за даља истраживања и унапређивања, како у процесу просторног планирања развоја рударских региона, тако и за процес планирања у целини када је реч о адекватном изучавању и валоризацији социјалних утицаја развојних решења и њиховом усмеравању у жељеном правцу. Све напред наведено, укупно посматрано, представља оригиналне и вредне научне и практичне доприносе у области која је истраживана, а студиозни приступ проблему, аналитичка обрада постојеће литературе, спроведене анализе и изведени закључци несумњиво сведоче о способности кандидата за самостални научно-истраживачки рад.

Ангажовањем у Институту за архитектуру и урбанизам Србије остварила је научно и стручно усавршавање: учешћем у осам научно-истраживачких пројеката (седам националних и један у оквиру FP7); израдом експертиза за бројне просторне и урбанистичке планове, програме и студије, израдом и руковођењем стратешким проценама утицаја на животну средину. Самостално или у коауторству објавила је око шездесет научних и стручних радова у домаћим и страним публикацијама, као и четири монографије. Према категоризацији Министарства просвете и науке припада Т1 категорији истраживача.

Од активности које документују способност кандидата за самостални научни рад, поред општих (58 објављених научних радова и 4 монографије) Комисија посебно истиче:

Пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије:

1. Одрживи развој планинских подручја Србије, од 2002. до 2004. године;
2. Методе за стратешку процену животне средине у планирању просторног развоја лигнитског басена, од 2005. до 2008. године;
3. Одрживи просторни развој градова Србије, од 2005. до 2008. године.
4. Приступ и концепт за израду Стратегије просторног развоја Србије, од 2008. до 2010. год.;
5. Просторни, социјални и еколошки аспекти развоја у великим рударским басенима, од 2008. до 2010. год.
6. Одрживи просторни развој Подунавља у Србији, од 2011 до 2014.
7. Улога и имплементација државног просторног плана и регионалних развојних докумената у обнови стратешког истраживања, мишљења и управљања у Србији, од 2011 до 2014.

Међународни пројекти у оквиру FP7:

1. TURaS - Transitioning towards Urban Resilience and Sustainability, 2011-2016.

Учешће Кандидата у изради просторно-планских и урбанистичких докумената (само у току израде Дисертације) :

Просторни планови

- 2013 Измене и допуне Просторног плана подручја посебне намене Колубарског лигнитског басена, област: заштита животне средине
- 2013 Просторни план подручја посебне намене Борско-мајданпечког рударског басена, област: заштита животне средине
- 2012 Просторни план града Пожаревца, област: заштита животне средине
- 2012 Просторни план Костолачког лигнитског басена, област: заштита животне средине

Урбанистички планови

- 2010 План генералне регулације за зону утицаја површинског копа „Радњево“ - I фаза“, област: заштита животне средине
- 2009 Урбанистички план за зону ретензија у средњем току реке Пештан, област: заштита животне средине – није усвојен
- 2008 План генералне регулације за насеља Барошевац, Зеоке, Медошевац-део, Бурово и Шопић-део, област: заштита животне средине

Стратегије, студије

- 2012 Студија утицаја рударско-енергетског система Костолачког лигнитског басена на квалитет ваздуха: координатор; аналитика и предлог мера заштите животне средине.

Стратешке процене утицаја на животну средину (СПУ)

- 2013 СПУ Просторног плана подручја посебне намене Борско-мајданпечког рударског басена, руководилац
- 2013 СПУ Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа, руководилац
- 2012 СПУ Просторног плана града Пожаревца, ИАУС, координатор експертског тима, дефинисање циљева и индикатора, систематизација секторских анализа, евалуација алтернатива, предлог мера заштите животне средине
- 2012 СПУ Просторног плана Костолачког лигнитског басена, ИАУС, координатор експертског тима, дефинисање циљева и индикатора, систематизација секторских анализа, евалуација алтернатива, мере заштите животне средине
- 2010 СПУ Просторног плана Републике Србије, РАШП; члан тима, развој методологије, дефинисање циљева и индикатора, евалуација алтернатива
- 2010 СПУ Плана генералне регулације за зону утицаја површинског копа „Радњево“ - I фаза“, ИАУС; координатор експертског тима, дефинисање циљева и индикатора, систематизација секторских анализа, евалуација алтернатива, предлог мера заштите животне средине

- 2009 СПУ Стратегије просторног развоја Републике Србије, РАПШ; члан тима, заштита животне средине, анализа и евалуација алтернатива
- 2009 СПУ Урбанистичког плана за зону ретензија у средњем току реке Пештан, у изради, ИАУС; координатор експертског тима, дефинисање циљева и индикатора, систематизација секторских анализа, евалуација алтернатива, предлог мера заштите животне средине
- 2008 СПУ Плана генералне регулације за туристички центар Дивчибаре, ИАУС; координатор експертског тима, дефинисање циљева и индикатора, систематизација секторских анализа, евалуација алтернатива, предлог мера заштите животне средине
- 2008 СПУ Плана генералне регулације за насеља Барошевац, Зеоке, Медошевац-део, Бурово и Шопић-део, ИАУС, координатор експертског тима, дефинисање циљева и индикатора, систематизација секторских анализа, евалуација алтернатива, предлог мера заштите животне средине
- 2008 СПУ Плана генералне регулације за насеље Вреоци, ИАУС; члан тима: анализа постојећег стања заштите животне средине, анализа и евалуација алтернатива

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1 Приказ остварених научних доприноса

- Процењивање социјалних утицаја рударских активности у просторном планирању представља скоро сасвим запостављену област истраживања у нашој науци. У овој дисертацији су први пут код нас детаљно истражени улога и значај многоструких аспеката утицаја рударских и сродних активности на становништво и друштвени развој са аспекта просторног планирања, и предложене измене и допуне постојећег инструментаријума и политика, као и развој нових облика управљања развојем у рударским регионима;
- На основу анализе актуелних теоретских истраживања створена је адекватна теоријско-методолошка основа за разумевање и анализу друштвених аспеката развоја у просторном планирању генерално, и нарочито у рударским регионима.
- Након анализе релевантне светског обавезујућег и факултативног законодавства, укључујући политике финансијских и других међународних организација, размотрена су ограничења и недостаци раније и постојеће законске регулативе у Србији.
- Истакнут је значај правовременог и активног укључивања јавности у све фазе планирања, као и заштите људских права у свим аспектима, а нарочито приликом принудног пресељења.
- На основу поређења са искуствима земаља које поседују развијене инструменте за анализу социјалних аспеката развоја (Аустралије, САД, Канаде и др.), као и критичког сагледавања теорије и праксе у Србији предложене су одређене измене и допуне, уз увођење обавезе да се у процес планирања укључи инструмент процене социјалних утицаја развоја, што представља један од значајних доприноса дисертације теорији и пракси планирања код нас.

- Истраживање је изучило постојање елемената процене социјалних утицаја у нашим просторним и урбанистичким плановима – пре свега на конкретним примерима Колубарског и Костолачког рударског региона, анализирано примењену методологију, критеријуме и индикаторе, на основу чега су предложене основне групе социјалних индикатора које би требало разматрати приликом планирања развоја рударских региона у Србији. Предложени су одговарајући модели за процену социјалних утицаја и препоруке за превазилажење постојећих и потенцијалних препрека и ограничења.

4.2 Критичка анализа резултата истраживања

- Доказано је да је приступ игнорисања/занемаривања (или манипулација) ставова, потреба и захтева локалног становништва, а који се и даље често примењује у нашој планској пракси - потпуно погрешан. Он често отежава како сам процес планирања, тако и каснију имплементацију планских одлука, и истовремено повећава могућности за стварање неравнотеже у простору (концентрација становништва у општинским центрима, илегална градња, и др.).
- Дисертација је указала на недостатке који постоје у области процене социјалних аспеката у просторном планирању у Србији, а нарочито приликом планирања развоја рударских региона, размотрила могућност успостављања ефикаснијих механизма за анализу, контролу и превенцију негативних социјалних утицаја у складу са актуелним светским и европским трендовима и принципима заштите људских права и животне средине, и понудила алтернативе за систематско решавање овог проблема.
- Изнета искуства и закључци могу да послуже као пример за израду квалитетнијих (стратешких) процена утицаја на животну средину које ће у већој мери уважавати (нарочито негативне) друштвене утицаје рударских и осталих развојних активности; као и да посебно укажу на основне критеријуме и индикаторе социјалних утицаја које је потребно дефинисати, упутства и правилнике које треба објавити, политике које треба прописати, трошкове и користи које треба очекивати, институције које треба ангажовати и/или реструктурирати у систему планирања у Србији и управљања простором са циљем унапређења квалитета и организације простора, добробити становништва и постојеће праксе просторног и урбанистичког планирања.
- У истраживању се истиче значај интегралног приступа планирању рударских региона заснованог на мултидисциплинарним истраживањима, и усвајању посебног законског акта који би детаљније регулисао услове планирања, уређивања и обнављања простора у великим рударским басенима.
- Посебна пажња посвећена је значају превенције и/или компензације негативних утицаја рударских активности, као и развоју подручја након завршетка рударских радова, при чему се основна улога просторног планирања огледа у дефинисању кључних решења и праваца развоја уз примену концепта друштвене одговорности.
- Допринос рада огледа се у дефинисању потребног правца планирања развоја рударских региона у Србији, који се мора заснивати на обавезности спровођења *ex-ante* и *ex-post facto* анализе /евалуације и мониторинга утицаја на становништво и друштвени развој, и применити приступ широке партиципације заинтересоване и угрожене јавности у свим фазама планирања. У том процесу истиче се одлучујућа улога државе, која мора да формира правне и друштвено-политичке предуслове.

- Истраживање је расветлило покретачке снаге и сложеност настајања различитих друштвених утицаја због рударских активности, моделе ублажавања негативних утицаја рударства и решавања социјалних конфликта, и тиме потврдило полазне хипотезе. Захваљујући обрађеном теоријском оквиру и студији случаја, дат је допринос бољем разумевању узрока и последица друштвених утицаја развоја рударских активности. Истовремено, отворена су нова питања за детаљнију анализу и предлог најподеснијих инструмената – законских и подзаконских аката, приступа и метода, и др.; којима би се утицаји рударских радова на становништво у Србији могли контролисати и усмеравати у жељеном правцу.
- Резултати овог истраживања и предложене мере и активности у области процене утицаја рударских и пратећих активности на друштвени развој пружиће основе за побољшање квалитета живота у рударским регионима у Србији. То ће се, између осталог, постићи побољшањем и повећањем друштвене одговорности рударских компанија у Србији, и развојем модела за укључивање индикатора социјалног развоја у њихове развојне програме и инструменте за развој локалне заједнице.
- Може се закључити да адекватна анализа и валоризација социјалних утицаја у процесу израде просторних планова значајно унапређује процес њихове израде и касније имплементације, и тако повећава квалитет процеса доношења одлука. Рад указује на неопходност већег укључивања социјалних аспеката развоја и партиципације јавности у систем просторног планирања у Србији уз очекивано унапређење квалитета простора и постојеће праксе.

4.3 Верификација научних доприноса

Категорија M23:

1. M. Vujošević, S. Zeković, T. Maričić, "Post-socialist transition in Serbia and its unsustainable path", *European Planning Studies*, vol. 20, no. 10, pp. 1707-1727 (IF=0.562) <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09654313.2012.713330?journalCode=ceps20#h10> ISSN 0965-4313 (Print), 1469-5944 (Online).

Категорија M24:

1. Maričić T.: „Implementation of Strategic Environmental Assessment in Serbia – case of Spatial Plan of Kolubara Lignite Basin“, *Spatium*, no. 13-14, 2006, pp. 16-20.
2. Spasić N., Jokić V., Maričić T.: „Managing Spatial Development in Zones Undergoing Major Structural Changes“, *Spatium*, No. 21, 2009, pp. 53-65. UDK 711.5(497.11); 711.2(497.11)
3. Zeković S., Maričić T.: „Comparative assessment of development risks in lignite basins of Danube region in Serbia“, *International journal on energy and environment*, issue 4 Vol. 5, 2011, pp. 514-523.

Категорија M31:

1. Maričić, T., Petrić, J., Josimović, B. (2013) „Socialist legacy and some current issues of environmental protection in a European transitional society“, Presentation on call, in: Miodrag Vujošević, Saša Milijić (eds.) 2nd International Scientific Conference development, spatial planning and strategic governance – RESPAG 2013, 22-25. May 2013, Conference

Proceedings [on CD]. Belgrade: Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia, pp. 256-270, ISBN 978-86-80329-76-5.

Kategorija M33:

1. Maričić T., Josimović, B.: „Importance of SEA for Mining Regions – the Serbian Example“, *IALA06 international conference: Power, poverty and sustainability*, Stavanger, Norway, 23-26 May 2006, on CD.
2. Maričić T., „Towards an Acceptable Participative Planning. Case study: Kolubara Coal Region in Serbia“, Aesop 3th YA meeting: Planning as a rear view mirror or crystal ball? (Diversities of Planning Cultures, Traditions, Identities), CD, February 9-12 2009, Vienna, ISBN 978-3-902707-00-0
3. Nenković Riznić M., Maričić T.: “Strategic environmental assessment (SEA) as an instrument for environment protection in Bor mining-industrial region“, *XXII International Conference „Ecological Truth“ Eco-Ist’14*, proceedings, Pantović R., Marković Z. (Eds.), 10-13 June 2014, University of Belgrade - Technical Faculty in Bor, Bor, 2014., pp. 436-443.
4. S. Zeković, T. Maričić, “Comparative Risk Analysis of Development of the Lignite Basins in Serbian Part of the Danube Region”, in: Recent researches in energy and environment, Proceedings of the 6th IASME / WSEAS International Conference on ENERGY & ENVIRONMENT (EE '11), Cambridge, UK, February 23-25, 2011, WSEAS press, 2011, pp. 171-176. <http://www.wseas.us/e-library/conferences/2011/Cambridge/EE/EE-28.pdf>

Kategorija M34:

1. Maričić T.: “Social conflicts resolution in development of Mining Basins in Serbia“, *IALA08 international conference: The Art and Science of Impact Assessment*, Perth, Australia, 4-10 May 2008.
2. Maričić T.: „Towards an Acceptable Participative Planning. Case study: Kolubara Coal Region in Serbia“, Aesop 3th YA meeting: Planning as a rear view mirror or crystal ball? (Diversities of Planning Cultures, Traditions, Identities), Book of abstracts, February 9-12 2009, Vienna, p. 28, ISBN 978-3-902707-00-0.
3. Maričić T.: „Analysing social impacts of mining activities“, 24th AESOP annual conference „Space is luxury“, YTK, Aalto University, Finland, July 7-10 2010, Book of abstracts, 2010, pp. 424-425 http://aesop2010.tkk.fi/pdf/AESOP_2010_Abstrackt_Book.pdf

Kategorija M42:

1. Vujošević M., Zeković S., Maričić T.: „Postsocijalistička tranzicija u Srbiji i teritorijalni kapital Srbije. Stanje, neki budući izgledi i predvidljivi scenariji“, IAUS, juni 2010 ISBN 978-86-80329-64-2.
2. M. Vujošević, S. Zeković, T. Maričić, „Novi evropski regionalizam i regionalno upravljanje u Srbiji. Knjiga 1. Opšti aspekti regionalnog pitanja i novi evropski regionalizam“, Beograd, IAUS, Posebna izdanja br. 69 ISBN: 978-86-80329-71-0

Kategorija M45:

1. Т. Маричић: “Одрживи развој рударских насеља на подручју површинске експлоатације угља”, монографија: *Одрживи град и његово окружење*, ИАУС, посебна издања 48., Београд, 2005., стр. 55-64.
2. Б. Стојановић, Н. Спасић, Т. Маричић: “Прилог методологији стратешке процене утицаја просторног плана рударско-енергетског комплекса на животну средину”, Група аутора: *Управљање одрживим просторним развојем*, ИАУС, посебна издања 50, Београд, 2006, стр. 109-127.
3. Б. Стојановић, Т. Маричић: “Методологија стратешке процене утицаја просторног плана рударско-енергетског комплекса на животну средину”, ИАУС, Београд, 2008, ISBN 978-86-80329-55-0
4. Spasić N., Maričić T., Džunić G., „Institucionalni i normativni aspekti prostornog razvoja u velikim rudarskim basenima“, ur. M. Pucar, N. Spasić, *Neki aspekti održivog prostornog razvoja Srbije*, IAUS, posebna izdanja 58., Beograd, 2009., str. 163-184 ISBN 978-86-80329-58-1.
5. B. Stojanović, Maričić T., (2010): “Prostorni aspekti uticaja drumskog saobraćaja na životnu sredinu“, monografija: *Prostorni, socijalni i ekološki aspekti održivog razvoja u velikim ugljenim basenima*, IAUS, posebna izdanja 61, Beograd, mart 2010, str. 141-160, ISBN 978-86-80329-63-5.

Категорија М51:

1. B. Josimović, T. Maričić (2007) “Metodologija procene strateških uticaja planova na životnu sredinu“, *International conference on environment and sustainable development*, 23-25. april 2007, originalni naučni rad, Tematsko izdanje časopisa "ECOLOGICA" br. 13, str. 125-130, Beograd, YU ISSN 0354-3285

Категорија М63:

1. Т. Маричић, Б. Стојановић: Коришћење географских информационих система у СПУ - пример Просторног плана подручја експлоатације Колубарског лигнитског басена, зборник радова са научно-стручног скупа „Планска и нормативна заштита простора и животне средине“, Географски факултет, Београд, април 2007, стр. 371-378.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Комисија сматра, да јасно дефинисаним предметом и циљем, теоријском и методолошком концепцијом, научним резултатима и апликативношћу, докторски рад „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“ има карактер значајног научног дела. На основу анализе и оцене приложене дисертације кандидата, са пуном одговорношћу може се тврдити да је реч о оригиналном и самосталном научном делу, чији се резултати могу теоријски и практично искористити у изучавању социјалних аспеката просторног (регионалног) развоја, нарочито рударских региона. Такође:

- Докторска дисертација има научни допринос.
- Докторска дисертација има аутентичну методологију истраживања.
- Резултати добијени на основу студије случаја представљају основ за даља научна истраживања.

- Процена социјалних утицаја приликом одвијања рударских радова је слабо истражена област у нашој науци.
- Први пут су код нас детаљно, свеобухватно и са мултидисциплинарним приступом истражени улога и значај правовременог процењивања утицаја рударских и пратећих активности на становништво и друштвени развој у просторном планирању у Србији.
- Искуства и закључци могу да послуже бољем третману социјалних аспеката у просторном планирању рударских региона, што води доношењу бољих одлука и социјално одрживом просторном развоју.
- Докторска дисертација је добро урађена у теоријско-методолошком погледу.
- Дисертација представља добру основу за даља истраживања у овој области.

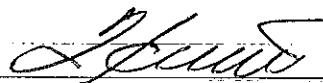
Имајући у виду у претходним поглављима Извештаја изнете чињенице и ставове, те поштујући чињеницу да су задовољена сва правна акта Универзитета и Факултета, Комисија предлаже Наставно-научном већу Географског факултета Универзитета у Београду да прихвати Извештај о прегледу и оцени докторског рада мр Тамаре Маричић под насловом „СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТИ У ПРОСТОРНОМ РАЗВОЈУ РУДАРСКИХ РЕГИОНА – МОГУЋНОСТ УНАПРЕЂЕЊА НА ПРИМЕРУ СРБИЈЕ“, да Дисертацију изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду.

У Београду, 21.07.2014.

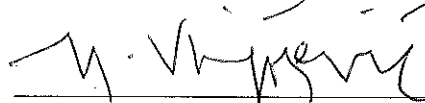
КОМИСИЈА

Др Дејан Борђевић, редовни професор
Универзитет у Београду Географски факултет

Др Дејан Филиповић, редовни професор
Универзитет у Београду Географски факултет

Др Миодраг Вујошевић, научни саветник
Институт за архитектуру и урбанизам Србије